

די סנוהרל

אינטערעסאנטע פֿאר פֿאלג

טוי״ן שוט׳ אלמנות - ירעים - שנרכוו - עדת
שרון - מניח

גומפל גוט נאכט מײנע ליב ניט נאכנר דויען

ליב ואו - ר׳ סענדר - וואו יענע שטיהנע דאורטן שוואבן-
וואכט ר׳ סענדר - דואו אין גומפל ער ווארט
ווײל איהנן

ר״ס יאו יאו - וויר נומן גליך די איהם - איבט אנגלו נאך
ניט דאו

ליב אין דעהם ליבגן דואו אין ער

אונגל גוט וואוך וואס חידוש רבותי

יעקב גיסן - נאו אין אונזר חברותא ב״ה בייזן
אונדר - היינט וועלן מיר מיולב מיט אונדר
רעדענעהרן

יעקב וואו - מאהנסטו דאס אונדר דיסנוהרל פֿון אין
ענד האבן אנגן - ווײל דער אלטר נחה
שרייבר (אליאס) הײכיר עפיז בדברי רבוי
בגינן האט - מיט צווייאו לשון הנודל ווערטר
בגאות תבחנו - נײ ברוהדר - נאו וועלן מיר
רעכט בגינן - איין ער איז תלובה אנגן

ר״ס הערט צו רבותי בנחת - איבר שינט דער שרײבר
גיך פֿון אונדרע נאהנס פֿאלש בדיהנט האט - אין

האט דיין לאנד באלד איין גריכט אלז דאלט.
זולכס אונזר דיסנהרל זיין — דיזע בלייבן מיר
דאך בעזה"ו — אונס זעלבסט גלייך — ועלוש
נעמן מיר דיך ב"ה דאס בריהמן — מיר העלדין
טוטש ליב וואהג לוויגן גזאגט דאמפט אלל.
דיינה אוסיסטעלטן דיזע וואל איין יהודית טייטל-
אלז איין האוועגדל — עז זאג זיין געוועזט איין
פאליטינוס סעבינוס — אפאטהעקאריוס — דיזע זיין
שטופ מיט אוזאזן — דעם הויפט אטעהר — איזט נייך
נעוועזן פערייזט — מיר האבן עז נאך ב"ה דיזע
מיט געבראכט — דאס דיזע נריינעהלע — הייבערס
אונד אפינורסים אונז געהאלטן האבן — אונז אונזר
רב לארד יום כ"ב לעבן — אונד דאגן אונזע
חטאותי — דער העררע האובסט געהובט — דער נאך
נאך לפויזהרן געהן פין דיזע אונטר ערדישע העלל-
נאך דיזע זובער ערדישע העללע מיט אללע נאזיטעהט-
יעדאך אבר — וועלן מיר הייט זובינד — ווירטליך
זיין אונז ביכי וידך לעהגן — וועלכי לנריש
וכיוביץ — אונד פאללע רעכינונגס דאן איין
שטעהן — כדי עז ניט מעהר יכלו רבים זיין
זאל נעמן אונד וועל מיר דאן נאך זייט האבן — דאן
וויל איך אויך דיזע ביזן מיר נאך איבר דיינע
פראנזעזיזע צופעראס פאהר לעהזין — זונזטן זאלן
איהר דיזע מורגן זובינד וונס גאט ערפאהרן
עליה נודר כי געהט צו וויא דער הייכער דיך זעלבסט
לארן טוהט אונ' בלייבט דיך עפיז — זייט זיין
לרייבן — ער וויל האבן (דיזע נייאי נהוה זאלן

בלייבן גוט. יהודישקייט - און איהר נאמען
באצאהלן ערלטיג אין וועלכר הונדערט יאר..
בלייבט שטאהל - צווייטנס איז ער ווינט אדער בריינט
ער ווינט די צווייפן אויף איין דערזעהן די נויז-
דאס זין ער נאם ניט ניג ווירט האבן די
באצאהלן - דאס ער די דיא פלאחר ידער
נעמען וויל און אלטן דיין - וויא אין דיא
די טאגטעס שטייהט - בלייבט ער דאך דאס ניט
נאך איין גאנצי בהל פרעטנדעס וויא
דיא נייע נאהלט צווייפן נעמן
גאנץ דאס נאך - פערדיהנן דאל איך אלע חודש וואס
דיא זינדר נעמן
אנזי׳ פערדיהנן דאל איך אלע וואך וואס דיא
געבן בעלטן ווען איר זר ווידר ביידיא
וועלטן נעמן
יעלך הערט די - געלערן אין איין נאנט - דער
פרדיהל דיער איין לער - פון דיאלטער
פון פרנים אין דיזן נאמסין פון פעלנס
יבערטאטע - דאס וואהסט וואל דיא ער נורח
איך איהך חבנה גוועזט - אס וויא איהך
[illegible] איין בראהווע עהרליכה פרייא
געווען איין דיא עה לזאגט האט היט
איך לאט - איהרלט וועהט פון איינגה
פון איער נאוועליע פר אסרת - דיאז און

דיא לעווענט אהר וויל געוועזן דיין
פֿון איין לארן דער דיא צ..ט אין פֿעלינס
ליבערטאטע געוועזן איז — אונ נוא דאס
ראפֿאירט פֿון דיא נאוסיע דיא דייא
פרנסים געווען גענן פֿרדד..הט—אר וויא
אויך אויך..ט פֿרצ..הן ווער איז ע׳
והבדל תורת משה אמת
ר״ס געהט א..ער גאנג .ע.ה—ניר ביליב
הדעת וו.ו איך גאנץ גערן ד׳ הערן
ע״כ
וויא דאס רעגווענט געווען איז ברויכה איך
ניט ד׳ פֿרצ..הן דאס ווייסט דיא גאנצ׳
וועלט דאס ער ביזלי׳ך געווען איז —תיהר
בעל בתים העבן לאזן פֿראגן ער
אויבנטס ד׳ —ט אויער — אויב דיא נעמן אויף
נהל לטוב און פרנסים פֿטוואס באגן לטובת
הנהלה — העבן דיא וויסן גלויבט דיא בזוון
אונז האלב אופט נומן — אויף בלט.וט נאגן
דיינן דיאן —ל ב״ב גנומן ר׳ משה לזל האט
דיא לט.הל געגעבט (אונז וועלפי רעהדן ער דיא
פֿאלגנדע טאג בדיא איין פֿסק פֿון פרנסים
בנומן האט דאס ער ניאד דיא —ס וואכן האט
סודן אוב בעהטן) דיאן צ.טוטצ.ע פֿון נהל לטוב
וואהר בזוויאן — איין אויף גרויסע ט.ל ט.ר

ל' ליפטר - ליפמן רינדל פה"ח אויף דיא
שטוהל - מיט איין הבורכי אין דיין האנד
אונ' טוט נאהער פניא - ד רעכטר מיט ה"
ליב מאהרם אונ' דען יוסף פרינץ מיט איין
פען אין דיין האנד - דור ליער מיט אבראמ
אויבנא - מיט דיא נאפ' אין גבונט - איינר
פין דיא - ל ב"ב דער דאס ווארט גשטאהן האט
דאגטע גוהט נזבינד רבותי

ד"ר וואס איער בגלה גוועזט

ב"ב רבותי מיר נוזן דויא ביא איך ליט - אויך
איך עטוואס אין שריפט פראפעניהרן
ולטובת הנהלה

ד"ר פין וועהם נוסט איהרליט

ב"ב דאס ווער איך דויא פאהרליהן

ל' דער ב"ב פאגט אין ד ליאן אובניאן
ה פרנסים נהגים דנהל אלכנים דין ר"ת
אויסטרדם גיבן החשחידי דנהלתינו דויא
וואול מיט אדר פין דיא סאס עטעהט פעלינס
ליב עטאוטע ....:
אלין - ל פרנסים ד גוד
פעלינס ליבערטאוטע נעמן מיר ניט - נעמן מיר ניט
נעמן מיר ניט

ב"ב וועט איר אויך לייענען

אוּיך פרינציפ ד' גליך ניי - ניי

איר יוסף פריינד האט צו רעגווירט וועלן אויב
נעמען - דער ב"ב אבער האט גזאגט - ניי - ווען
איך צו ניט לייענען טערדע - וויאויך צו ניט געבן -
אונ' רעדן אונזרע ארען גאנגן - אונ' ראפארט
גבראכט - אין דיזע סאסיעטעהט פאלינס ליבער
טאוטע - ווי צו דיזע גאנגן איז - דיזע איז גלייך
בעלעוסן גווארן לטובת הכלל - אום ד' טאובן
לפנים משורת הדין אונ' דיזע דווייע ווערטר
פאלינס ליבערטאטע אויך ד' שרייבן - אונ' ענדליך
איר ד' ניעמן אויך נאמן פון ב"ב דהנהגה - איי
פירטעל [illegible] - דיזע געזעלשאפט אויבנט -
האט אין ביזע דיזע גלינט אויך דווייע ב"ב דיזע
רייהען נעמען האט יוסף פריינד גזאגט - דיזע
הערן גיין ביט - דיזע ב"ב ווארן דינט דיזע
נהו שטוב - הערן דיזע לובן וויסן - צו איז לטובת
הנהגה - אונ' ווערן דיזע ניט לאנג אויך הזולת דיזע
גוולן דיזע היינט אביכנט ד' הערן - ליכן וועלן ניט -
אונ' נעמען היינט אביכנט ניט ווארהר - דיזע תשובה - דיזע
ב"ב הערן פאר צו דריטטע זאהל גלינטער צו
האוסט צו אלז ב"ב פון דיזע נהוה ווייל צו
וואלפארט פון דיזע נהוה דיזע אין הענגן
טוהט דאס אין דיזע זאל ד' הערן - דיזע אויך
האט יוסף פריינד גזאגט בעזנדט גאנץ עהם

ורינ — דאס גלויב פאר אמת אז דיזע אונזר [illegible]
אמונה — אונד ניט דעם הייפֿור דער עס פֿערדרייהעט —
אונד אויפהערט פאול יוחנן וחבריו — דעס פֿאר דיין לער
אחבין דא דיין אונזר תורה הגדולה פֿאר לעהרן טוהט
אונד דיזע וואהס איך עס — איך וואהס עס לעטריך פֿון
איינעם דער מיט אייך נהלסטוב איך גלויבן
גאטספיל ניי מין נעק אובר אווער דז גוטס אויזלייגן —
אייהר אבּווֻנטהט האט דיזע פֿון דז פֿאהרן
גבאוגט — וואס דיזע נעט אויז נאהז פֿון דיזע
נאווליג פֿון פֿליפּס — גיבט אירלייט צו דיזע
תשובה — דיזע פרנסה אובר — העבן גיוד ניט
אב גזאגט אויך ווייטר דז הערן דיזע באלד ווען
דיזע פֿליפּס ליבערטאטע גהערט העבן — העבן
דיזע גליך אין געפֿאלן — ווען דיזע אנדרי לייט נאך
פֿאר עס צווייטע אוהל גניון דעבן — העבן דיזע צורע
גהאט — אין ווירט דיזע עפּיג באגן וואו דיזע ניעד ניט פֿון
גאבווייהערט דעבן — לייהנן דיזע דז גיהפן — העבן דיזע
ליבר נייס גוועלט דז הערן — אויך דאס ניי דיזע אויגלייך
אנגאלו נייעה אייבר דיר מיט דיין פרנסה — חזור יעס
ווארום העבן דיזע דען ניט איין פֿרוינאנג גזאגט —
ווען אנדרי אויך פרנסה אונד פֿארטיגהן בייזע
דיזע דעבן נזין — אין דיזע צייט וואהרן דיזע רעגוועלטן
לאינט גדרונג — דיזע העבן דיזע דאס נעבן ליינאן דען
אין האלט וואס דיזע נייע נהה לייט געוועלט העבן — צו
דיזע וועלן העררס בלייבן — אונד ניט דאס דיזע נייע

נאהע לייט העבן וועלן הערצן ח"ו

גימפל דיזע שרייבט ער אובר פון דאס אין דיא נאהענטן
שרייבן - דיזע האט ער דיא גאט רעכט זייט

יענק נייא וועהר האט דיזע לאנד אין גאהאט - מיינע פון דיא
נייאי נאהע העבן גשריבן - אין דיא נאהענטן מר וואו
אולי דיזע דיך ווענן פרנסה ניט העבן טערפן
זוייפענבאהרן - העבן דיזע דאס גטאהן - מר דיזע
יודלי ביהכנ"ס וואהרן דאך נור איין פרנסיס -
און דיזע איין צו שרייבן און איהר ביהז אין
טאג צו ווייהן נוסט זיו ניט פערטיג ווען זיו שרייבן
עד כי יבוא שילה - מר איין דעם רב האטן
דאך גיין אות כי יאן גשריבן ביז דין הייכר
האט אין גפאנגן שריים איין אנדרר צו שרייבן האט
זיו אות איין דיינע גשריבן.

גימפל ער דאגט דאך לעולם דאס ער אין דיא גרונד פר
גאהדרונג גיהט און פרדיהט פון דיא נאהענטן
שרייבן

אנשיל וואהסטו וואס איך געהערט האב - איינר דער אין
דיזע ניהדרס פראגאהדרונג גטאנצט האט - דער זאל
חוץ האבן אין דאס שרייבן פון דאס אולי נאהע
ביהכ"נ

יענק אך איהלייט דייט נארן - דיזע בריהען דיך איין
איהר פאטריאטיסמוס וויל דיזע אין דיא גרונד פר
גאהדרונג גיהען - און דען זאגן דיזע כושר איין
גראפיע זן וואהסט ניט וועהר דיזע שרייבר זעהן
לעבן דיזע נור איינגע נייאי נאהע ביהכנ"ס נאהדזעהן

דיזא שטיהן דיזן אין אב גלידרט מיט בונס אונ'
נאזיזאהל - אונ' שטיוועלס אונ' רונדי הודן - אוי ווארי
נענט מן דיזא ניט ביזא דיזן נאהם - דען העטן דיזא
אופיר אויך אהערט דיזא שרייבן - אונ' אוהר נוראך
טער ניט גנוג אן טאג גיהגט - מר וועג מיר
דיזא גאנץ שטוש ווערן געזאגט האבן - דען דאזסטו
דיזא מיט נארן אונ' וואנפאטן וויסן

אונל׳ אך גאט וועהם דזא מאהנסט ווייס איך דאך - איינ
פון דיזא שרייברס טוהט עז אין אונז ניט פר
געלד - אונ' איינר דער האט וואל געזעצט אין דיזן
גרונד פרבאהדרונג גיהן - חאבלי ער נימט
נאך ניט - אונ' איינר וירט ביזא דיזא האר
געלעהפט איבר דיין פרנסה - דער מוז העלפן
שרייבן - אונ' איינר טאהט עז אויז שנאה גזירה
דאס ער האט טעגין אללעז וואס פאטריאטעך איז
ובפרט טעגין דיזא פרינצי - אויב לאן ער זאגט
דיזא ס.ס.טהעזאו פון דיזא מדינה ברינגט עז מיט
פרבלוהכט ער דאך דיזא מדינה מיט דיזא ס.ס.״
טהעזאו

ענד· פרפלוכט זאל ער ווערן מיט הויזן אונ' ליזא

אופל דאג אהן מאהל יענץ - האסטו אובר גאונט
דיזא ווידרליהגע פון דיזא הנאל דיזא ער
זאגט

אונ׳ ער העט אזוהל בדין תורה גיגעבן
ליבר ד פֿרברען וואורום ער טויג איין
זעזין ווינחל ווסטאו לניץ -- ליבר גאט
וויא נענסטו צו הבר דיר דעהן - דאס וויזן איין
נביאה דיזא לעניז טאפיט אונ׳ דיזא בורגר
זעלין געגילד דאז וועלן אין לאופען דאס
וויזן איין דרעט נעלנת כשר רואיג -
דאס וויזן איין גאל רביס - אונ׳ בלומה אויג
ויגן אין אורזי זעלבן ניין אונ׳ רעכט וויז -
וואס בועט איינס פֿון וויזן איין רעכנונג
לטעל דיר לאהר - דער אורזר צן געסט
נעביך ראזגן שרוט תמיד זאהר ווען ער
געלד האט - אונ׳ ער וויל בוינעט זעהן ברוט
עססין נון ער צו ניט נריהגן - ווזטו דאז
יוזו דאגן - נעט דיר נאו-סא אורזי זעלבן
ווען 2 זעלבן ווערן וויסן וויא ברולט —
ריבן - דינה לאופֿן ריב - אודה גור גאוה
לערנט - דאלסטו זיין נייפֿ האבן - וואס דער
נר נניה אונ׳ האט פֿאזהל - אונ׳ באזאהלט
ער איין דיט אנדר וויא דער נבין פֿר צו גוט.
וועהר דערט בריכט - וועהר פֿינקט ריבן -
וועהר נאכט דינה לאופֿ ריב און זיאפֿ -
וועהר ליהגט איין פֿזה אין עסין אונ׳ בלייב
אונז דער נבין - באזאהלט ער איין דיהט זעהר
איי ער ניהגט איין חוב באזאהן אונ׳ ליטן

בויאו ב··יאו - בויאו איז ער מיט דעם עני
ג···ך - אובר מיט עז אונבח· איז ער פאוהר -
וועהר נריהגט עז פעט - אי· ער בבאוהלט אין
לט·בר פר עז בר·נגן - ואו דער עני ניך בויאו
פיהל אין פרעגענטיהרן - הערט מן עהם ניט ב-
אומת באוגט ער דיאו ערבה איז היאו נליין -
פר וועהם פר דעם גרויסר - דער גי··נרבאוהלט
ל מאוהל בויאו פיהל אין עז פ···ל - אונ' דער
אורמר - 3 מאוהל בויאו פיהן - בום על בה - נריגט
דער נב·ן ב··ן פ···ל אוה···ם גבריכט - אונ'
הבאוהלט עז בונטאוג ערלט לגל - בויאו באולד אום
ער פ···ל אוה···ם נריהגט - וועהגט ער עז ניהך -
וואס בויאו אן מאונהרט ב·הט ער אוב - דיאו באהן
ל·נט ער ווידר אונ' עז פאוהל האוט ער - דעם
עני נירט מן ערם ב··ן דייהטן אוב אונ' דען
ג·בט מן עהם עז פ···ל אובר - אויב ער באופט
אודר נר··לט ער מוז עז מר האולטן - אונ' ב·יאו
וועהם באול ער נלאגן ב·יאו דעם האול גבאוי אודר
ב·יאו דעם פרנס באוס בענן באוך דיאו אוהך דיאו
באוס פ···ל עזין אונ' ליגן דיאו באוהנר ק רונ - אונ'
דער האול מן האוט ניין לוד - מן ג·בט עהם דיאו
גאנב· בהמה בויאו לב·הל פינב בויאו פיהל גלד
מוז ער געבן - אונ' וואס ברופט ער ב·ך אוי 4 דיאו
נ·יאו נהלה - האוב איך דיר ניט גבאוגט - פר האולן
באוהן מיט פאוהל דראן אויב ליין עז פאוהל

מעהר נאָלט ניזען זיא מר איין דעקאָכי פֿער
ען פֿונד פֿר דיא ליטע אונ׳ זארג ביטען זיך
פֿר אורדינאיר פֿאהל וועלו פֿינה - ערלט.
בוייא - דיענה פֿאודרא וכו׳ פֿיהר אונ׳ איין
גאָרטיג - ווידר איין פֿידיג בעסיר איין האלבי
לטיבר מעהר - פֿר ברילט - ריבבן - דיננה
לאמפ׳ ריב - פֿינף אונ׳ איין אהרטיג - דאם
עסט דער נ3ין - אונ׳ ווער נען דאס אלי גארניגן
דער ענ׳ לבעני חאבל ווער ערלט נוזט - אונ׳
בלאהלט דיא פֿריי זונדר אונטר לייב פֿון נליידר
אודר רייכטום - אונ׳ עבין זוייא מיט ען פֿעט
טעגין דענס לטיבר זוייא לאנג אס בוייא אין
ענב נייא פֿון דיא ערפה ערלטליך האוב איך דיר
3-מאהל גזאגט וויא איין גליכה ערך דיא מאכן-
זוייא זוואלן דיא לרייברס גיהן נעמן - בוייטנס -
דיא לחטן אלי ווייל פֿר דרייא ווייניגר איין גאָרטיג
אונ׳ אהך דרייא לטיבך ען פֿאלל - אונ׳ נעמן אוב
פֿינף לטיבר דורך אונדר אלעז גוהט אונ׳ לעגט -
דיא הולבוות הוין זוייא אונז דיא אוב פֿאלן אונ׳
אונז. ען פֿעט - פֿרדיהן דיא טרוננע רווחים איין
דעב.לפי אונ׳ דרייא בלאוען אן איין פֿונד דער
מיטל מן דער ניר -ל פֿינד פֿאלל גברויכט גיבט
לוין יאהרליך -55 גילדן אן ען פֿאלל - אונ׳ דער ענ׳
ניך מעהר - נייא פֿעטטן - לטאט געלד - בייא
אייך רוהפֿן - 5 כבדנות - נייא נאָלט ען נוס - איך ווייל
אבר זואגן דיא נהוה אוז מאנט נעהרט וועגן - מר

ענוה

דער גרויסר דער על גוטי פו... ערעסט
אונ׳ בצוואהלט מיט דעם עני גליק - דער
האט געלד אובר - אונ׳ דאס וועלן זיי ניט
הערן - זאגן זיי - מיר וועלן הערן.
ניט פֿון על ענוה — וואס פֿרצ..הלט דער זענ
זייא - וויא איז נייא אורחים ענוה - זא
ניט דיא אורטי וואכטן אוני דיא רייכי
אונ׳ קאוות איז דאס איין סידור איין זי
איין נהלה גבה״ז - אללי איין זויא איין לינק
ק זוזן נוזן - וועהר זאגט נעגין דיא באלטינג
דיא זיא דויא פֿאהר זאכן - ווען על נור זויב
וועהר - לעגן זיא דעם נכין אונטה איין בפֿאהלן
לטעלין וויא פֿיהל ער יטהרליך דויא פֿאהר בצאהלן
זוז - לאז ער ניט גיהן - אונ׳ וויא האסט יעדונד
וויא ער ליריבט - איך זאג איהך יעדונד ריכן
זיא עפיז - אונ׳ גיבן כווער עפיז נאהך - זר
איין על וואהרע טאהנן זיא ניס

יעקב

אונ׳ וואס ווי ער זעהבורג זאכן פֿר איין
עניות פֿון זיא - איך ווי עהק מיט זיין איין
רייהב בוויזן דאס ער איין נביאה איז - עך
שרייבט געלבלט - ער האט אין פֿיהל ויט דאס
געהאלטן אוש איהר זכיות ניטד פֿראהרן -
וואס זעגן דאס זכיות פֿון זויאר בערג
על איז איין גרוסה זכי׳ דיגן וואו זיא ליגן
אונ׳ דען דאס פֿראהרן פֿון זכיות - נורט
נור אוריז ווי דער עני זויא לידפט וואהר -

אונ' האט נקבה גנוזן – דאס איז 25
גילדן אין איין יאהר דאס זאל ער ראשון
3 יאהר גברויכן האבן איז 75 גילדן
דוואווט פרייהרט ער עז – אונ' ווען איינר
בתורת הוואה 500 גילדן פון נהי
געהאלטן – אודר אין דיין פרנסות אודר
האל גבאות אויך איין שונהאר אודרדען
אנדרן טויגנדע ווען גאורט האט דער
ידן אויך גביות זואר בערג – ואו איין
נקבה זין שטארבן – ולאחר ידיעות נשיות
ווען דיא פריינד אלי דיא הוצאות
בהקהלן אוהם נאך זואר בערג 3 ברינגן
נעמן דיא ער ניט גטאהן נריאן – ווען דאס
נאן איין גביי איז – זוג דאס איין גרויע
דיין – ווען איין אורח שטארבט – נייאן
דיא עהם אב ווען דיא ער נריאן נעמן חודש
פינף טויגנד גילדן – זר פר אויך זואר
בערג 3 נאן איז נין געלד גנוגא אין עולם
דאס ווען ער איין את שלה איז – ווען
הוצאות וואלפ..ר איז – דאס איז אות – זר
ווייטר דערוואריהר איך ולפני כן בזאה
ובשבועה דאס דיא פר איין ~~אודר~~ מסאפטונג
האלטן און ווערם דיא אויך געהבורג בגראבן
אונ' ווען דער היכר ער גיד נאך בוי – דעם

גזיינר זו איין שוהגן ווי פֿר עניוות
ר"ס איך האב נאך לאנג גנוג גשוויגן - אונד דיזו
האב איך אין נאר איין תשובה פֿיר דיזן
שרייברס - הערט צו רבותי
אן דיזו גנאזבענהרטע שרייברס פֿיר דיזן
אוטו. נהיה
ניהמן פֿיהלט דיזען אונד נאכדעם איך איין
פֿריינדשאפֿטליכן ט.טל צו געבן ניין איך
עבן וואהל ניינע בעסרע אלז
הערן ליהבנר אונד שורץ
בן האבע איך ערוואורטעט - אונד דא
האבע איך ניכט ערוואורטעט - ווידר
שפאם אינד רעכט - נור אונס דאס שווייגן
ווייל צו דרינגן - נין - דאס ניכט -
פֿאליטיהן וואלט איהר איך וויזען - אן דעם
גזיינר זן בגעגן אונס אויך הערבן - אבער פֿיל
ליכט אויך זיינט איהר דאס שיהר איך אויך
דיזעס ענגעגען שרייבן - דאס ווען איהר ניכט
מעהר שרייבט ויר אויך הערן באלט -
אונד דאן וואלטעט איהר איך אויך גבראכן פֿין
שטאנד כוזר שרנות פֿיר דעם גזיינר צו
3 זיגן אונד ווירקליך ניכט מעהר שרייבן - דאז

הט דיא וועלט אייך פֿר לויף אונזרס האלטן דאל צו
דעהן פֿיל פֿרלטערע איך — לייבע — אבער לייבע
ניכט — איך לייבע דאלאנג איך דז לייבן וויס — פֿיהלט
איהר אייך יעצט ? עמפֿינד איהר יעצט דען גוויינע
לפֿריך דעם גנב ברענט דיא הוד ? נו עלה נדף
ונסו מנוסת חרב ואין רודף — ווארום פֿארכטעט
איהר ? פֿייטן אייך יעצט אייערע גוויסן — יאדאס
זינד אינזער דיא גפֿאלגע דער פֿרעוועלטאהטע! דיא לאהן
פֿאלגט דאס לאסטר אויף דעם פֿוהס — אונד ערווארטעט אייך —
לאהן האבע איך סאט.ס.פֿאנדיאגן — אין לייבר נאך
דער טייפֿל — אייערע בענדע איהר לענדעט אונד וקסורט
לאהן ניכט מעהר — קיינע (אונזדיגן) מעהר — אונד ענדליך
אונזער חטאנו עוונו פֿשענו — אונד איך הערהאלע
נאכמאלס אונד נאך איין לעבן אונד איהר דיטער גאר ניכט
מעהר — איהר האהט דען מענשן הס אונד ריאען אן-
מענשן האסער דיאוטעט — איהר האסעט אייע-
גאנצע נהלה — אלע דיא יהודים — דען איהר וואלטעט
דיא פֿון דאס חרותה אן האלטן וואס דיא ברוך
יום גלייך מאכן ווירט — אונד ריאע אידט בייא
אייך ניכט דז פֿינדן דען רעים אפֿילו בפֿתח
סו גהינם אינם חוזרים — איהר האבט בייזאטאן
ניכט גגלויבט כי לא האמיני אלפי ארץ — אבר באלדי
ווירט איהר גלויבן — זעהן — אונד .... לייכען טוהט
איהר דאו גאר — אייניגע פֿאטאהנליכה לייטע לאסן זיך
פֿון גויינע לפֿיס הרבלינדן — דאגעגע איהר וואונדן
אייערע געדאנק — איך גלייבע דורך פֿורכט זינד אייערע
געדאנק פֿערלבט דיא גאנצע וועלט וייסט דאס דער רייבר
ניא דאס מאליהן דער גויינר אבר מאהל דאס ערגעגנט..ו
אידט — דאס אידט נו אייניאל דער וועלט זיין ווילט — אונד

אונטר פינדעט איהר — אונטר פינדן דיא גאינע
לייטע לידר גאנס ניכט טעגליך בייא אייערע גראהסע
רייכע דעספאהטן אונד אודאו נאך אייערע אייגנע
וואורטע ניין אודאו דיזוס ניין לטאוט בייא דיא נייאי
נהה פינדן — דאו דער גאינר זן דיך ניכט אונטר
דרינגן לאזט — אונד דאכעס וואלט איהר געגען לפרעכן?
אונד וואס איז דאס? ווען איינזאל איין לררה אודער
פרנס גמאכט אירט — זו איך ד פרידן דיין? ווארום?
דאס אירט דאך רעכט געגן דיא געגנווארטיגה סיסטהע
זון? אירט דאס ביליג? ויל איך איהם גמאכט האב —
זו ער זיסברוך פאין זיין פרטרויאן זאכן? דיזוס
ד בהויפטן — אונד דיך האך פאטריאטן ד נעמען
אירט וואהן דין — אונד לורנער יאו
פיהל פין אייערע פאטריאטיסמוס ד רעהדן אירט אונעוט
זען איך גליבע איך האבע פאהריגע וואכע אייער
פאטריאטן נוראונטר געלונן געזגט — נענט איך ניין
פאטריאטן — נענט איך ליבר לורץ — פרדערברס פין
דאס וואהל דיין אונד גלין אייערע אורזע זיט בריהבר
ניכט ווייא איהר זיינט אונד אנרוהפט דאס דיא איך
לוטזן ווערדן — זערלזעטרן זיסטן דיא אייך — איהר
דאהס האפטע געלעפט — איהר דיא אייזער גטהאן
האבן אונד נאך טוהן דען יהודי בעני עם האורן
נבזה ונמאס ד האלטן — איהר דיא נאך אללע איינעלנדן
דיא ווהר ווייס וויא פיהל רייכטום אויף אפפערן גאלטן —
דיא נאך זעהר אונטר דרוננגן אוי ד לעהגן דיא נאך גאנץ
הערונטר ד זאכן וויא פיהל געלד האבט איהר פיר
לפיהלט? וויא פיהל אורזע געלד וואס לידר דער גאינר

ינד באוואר אין מיט פיהל טרחה אונד יגיעת
אופן וויל גבראכט האט - האט איהר וועגליסן-
אונד דאז דורך דען ארצן אין פֿיין אויסן עקסטרא וואס
איהר בלפֿיהרונג נענט — ווידר ברויבט — אונד פֿיר
וואס האבט איהר גהולפס וועגליסן — אבוואונאהטן-
ניהך האג רייגען — לופטן — אונד פֿיר וואס
דיהס אללע — פֿיר ניכטס אלז דיא וואהל טעהדיגע דיגע
בראווע ל..טע גוגע ד געבן ? צו איהר איננערע..ור
ניעט יעדט לויס פֿרעדיגן — אונד בגאות תבחני
..ביגען — לעהרט איך דוס ט..פֿל — אדער דער
ט..פֿל ווירט אויך לעהרן — איהר ב..יעט פֿערטיג-
דיא בראווע ווירדן פֿיר ביך אונד פֿיר אללע ביא..ט
דיא וואהל דעש סוט-ספֿאנד-אוה.. לאפֿפֿן — דיא מעלט ווירט
אורט..ן דיאל ג...נע ..טע ווירדן דיא לוטבען — דען
אללע איהר איהע אונד ארבייט וואהר נור בלאהס דר
ניטבן דעם ג...נען — איהר אבר דיא נור אללע
גטהאן — האבט דר נוכט..ן דעם ג...ן אונעס — איהר
לטעהט אויך אלזא דיא רוכע אללער אוויג גיעבט —
ווידר אונד. נידר וועהרן וועה וועה — אבר אויך לריאען
דאס גלריא ווירט ד גוט אויך פֿיהסען — אונד ער
ווירט אויך זיין גרעסטן דארן פֿיהלן לאסן אונד
דיא בראווע אבר בעלאהנען .. והבוטח בה'
חסד יסובבנהו וואס העגט איהר דאס פֿאלך אייך-
אונד זאגט דאס דיא רעגירונג ירה"ש גוואלט
טוהן ווירט — דאס גליבע איך אויך — דיא ווערדן אייך
ניט גוואלט טוהן — אללע וואס דיא איך טאהן ווערדן
ווירד אויך גרעכטיך ד נוזן — דיא בראווע גע..נדע

יענן ברויכן קיינע פֿורכט צו האבן — דען דיא
ווערדן געלוינט אונד אייך ווירדן — דיא האבן ניכט
געטהאן — איהר איהר ווירט צו ענטפֿינדן — נור
איהר — ניכט דעם גאנצן — ניכט דיא אמונה
הגדולה — הס מהזכיר — נור איהר לייבר מיט
אייערע דעספאטישע נאטורע רעוואלוציאנערע אבער
הויפטן — ווערדן דיא לעבע פֿראגן — דער גאנצ
צן ברויכט ניי פֿורכט צו האבן — פֿורכטעט אייך
ניכט איהר איינע בריהדר פֿורכטעט אייך ניכטס
פֿרייעט אייך מיט מיר — מיט אללע וואהל דענקנדע
יהודים — אייערע דעספאטן — אייערע [illegible]
קוהז בירגרס ווירדן ניכט מעהר אייך אונטר דריקן
דיא דאוגן אייך נור אללעז לעם ליים פֿאהר — איהרע
לייברס דינע גוים פֿיליגעס גזירים — דיא אללע
נגד תורתינו הגדולה געטהאן האבן — הייכעלט
איינגענונגע — אויך מיט איהר נריינעהלע מעלן —
דיא אייך פֿורכט איין בלאהד ווערן מיט ווייבר
אונד קינדר וואללן דיא זיך בלאנדן — רוהפֿן אייך
אום הילוף אן — פֿליהט פֿין דיא ווייט וועג — דיא זינד
אייער לוטן ניכט וועהרט — דיא פֿרייהען ניכט דאס
איהר אייך איהרנטוועגן אויף געפֿאהר בעצט — לאסט
דיא אן איהר אייגנס געוויסן איבר — אונד פֿר
טרייאוט אויף דיא גרעכטע פֿרייע לייטע דיא אייער
אללער וואהל דיין — אייער אללער גליק — בעפֿערדרן
וואללען אונד דיא אייך אייערע גאנצע — נאהע רעדרעסיהרן
וואוטן — אונד לענדיך אב גרויסן דינע — צו איהר לר···

ר לורץ - בעהערט איך אויך - אודער פֿיהעט -
פֿיהעט ווייט וועג — דער לאנגע דער איך פֿראווארטעט
פֿלוס אויגט נין האפֿנונג מיט גאלצע אייניגען צו
מכן - אונד דיא זייט ווירט מיר ראַהטען אב מיך
עהר לייבער - דאס העלגט ביז מיר פֿן דיא זייטס
אוסלטענדע - אונד ניכט פֿון דיא ליניע אייניגע לורץ
אום - צו נוימענדע וואכבער ווערדע איך אויך מיך
פֿעדר ניכט מעהר ווארדען נור מיינע אנעלפֿיר
טע מיט בריעדר ווערדע איך רעכט וויערע נאראונטר
שלדרן אונד דיא גאַלען אורט..הלן - אונד לייך
ווערדן וויר דאן וויא איך זיגע הבוסע צו שעהרן
איין פֿריינד דער זעלן אונד וואַהרהייט
דיא תשובה אויגט פֿערטיג - אונד ניך אין
לין צו פֿוסינד רייכי אום דיא ניכט נאָך
צו געבן

טריאומף - טריאומף ווידר געבלאזען
פֿירכטען - ליפֿען - טוהן דיא האזען
ראַטטען - אונד בעהרן וואלען גיהט לבען
דיא ברוועל אובר ווירדן ניך ער פֿריינען
נידר מינד דיא געוואכט
דיא הייכער
דיא לייכער
דיא דוק הינדען
דיא רייכי לריינען
העטטען ער ניא געוואכט

יענע דאס איז דיזע זיין לעבן ליבן אין נורטען
אללע פֿערגעפֿערט
אונזע׳ יונג ער איז גוהט – זיר פֿיהל פֿערדערבען –
איך האב היינט ניט זיין גינער חולים
וויל פֿריען ניט פֿערגעפֿערט זיר וואסער
דאס טאפֿעל – ער איז גנוג ברענן ווי דיזעמ
דיזע גליים אויף געבן טוהן – ובפֿערט זיטדיאן
ערדיהען – אונ׳ הנדל ער זאגט דאס אללעס ויא
זיר אין ליבן פֿר כלל – אונ׳ איך האלט ער
פֿר איין טרפֿות גזור – ולא לך אומרים
ונבראו סחור לבחמאן לגן
תורה דיזע ווערן אונס ניט ווידר דיזע דיך
געהאגן – ב״ה אויר דאונו – ער דאגט
דאס איז גוהטס אללעס וואס דיזע איז – דאס
איז גוהט פֿר ענים אודר פֿר דיזע ליבערס
איך דאג לגן זדובליך ולא יעתדיך –
זיר דיין ניר ליין – האבן ניין זורא גהאט פֿר
אוטאוניהרט ב ווערדן – זיר האבן – אונ׳ טוהן נור
אייל גאוט ב״ה פֿרטריאן – אונ׳ דיזע רוהפֿן
היליג – טעגין וועהם אודר פֿר וועהם וועלן דיזע
האבן דיזע גמיינע זעלבן דיזע פֿרלאנגן באלן –
פֿר אונס ב׳ זיר האבן ניט גלאגן – גפֿליהכט –
ליבן זנפח פֿרנסה גיוועזט – אהך ניט רודף
גיוועזט – אונ׳ דיזע איך זיט ער זענלי כה גנין
ניט אויף לטאנד – אונ׳ איך ניט בדיעה גאור

דיא עטוואס צו טוהן - אונ' פֿר דיא מאַלצייט.כה שטראַף
אונ' בעלוינונג דיא איוויג דיא מאן ווירט - העלפֿט ניין
יעצט.כה פֿערלאַנגונג - ער האט אונס געהייסן עדות
...ח - אונ' איר האבן ניין געגעבט סורן
נאך יעד אהו. וכו' ניט פֿון ע כוונה גלויבט
איר פֿון דיא רעוליג - דען כל י. ל.ל ביד לוחות
וכו' - אונ' נאך דאס אונס גאט ב"ה יוא אומט גראפֿן
האט פֿון דיא - דענקט נאיט - דאס איר דיא אימער
אונטער איהר דיעספֿאטיק סובאורדינאציאהן בגעבן
ווערדן - ווען דיא ניט מעהר לעבן - ווען דיא יוא לעבן -
איך ווער דיא נינס נאהק געבן

גלופֿ איר העבן יאהן איך גנוג פֿון דאס ביכלכי
גלויבט - איך האב ער אנדרלט פֿרוופֿט -
איך האב גזאהנט - דויא געלט יוא אהן
יאהר אהן פֿראנגונג ניין
אונזל אז דוא איר גאט פֿרדיא איר נאך אין
וואוסט רידן טאהסט פֿאַ דיא אוניגעלע אום
פֿום איט דיא צו מאכן דען ......:
ר"ס לייגט נאו בידי ל.ל איך וול אייך דיא
צו פֿערוס פֿאהר לעהן דען פֿרגעסט איהר
דא אין - הערט דען צו
פֿריינדליך לטונק

No 1 דער פֿאלל ניפֿר אודער דיאולאנדעס דיה
ערטאפֿט אויף גאסט בעהערעס שטונ־דעני
ראוציאהנן דיאו וואהל אפֿט הונדרט גולדן
געגאסט האבן
זוציהן פֿאיף האלן
בעצאלאססן דורך אונד דאו ווירט עז וויטר געלען
אֵפֿרעטטע אין פֿרליהדנר וויעל ציהגע
זוציהן פֿיציני

No 2 דער פֿאלל דיהב אודער גראססע רויבר
טראולצי. אין איינע אנטע
פֿערפֿאססר געצדרעגיני
בעצאלאססן דורך אונד דאו גיעס עז אויזר
פֿאנטאזיצו אין פֿרליהדנר וויעל ציהגע
פֿרליהדנר נאזפֿאוציאהן

No 3 דיאו עהרע רייבער אודער נאהמן לענדר
טראולצי. אין פֿיהר אנטענס
פֿערפֿאססר פֿרוציני
בעצאלאססן דורך דיאו סאוט.ס.פֿאנציאהן
נאזיע אֵפֿערצו אין פֿיהר אנטענס אייגנער
נאזפֿאוציאהן
זוציהן יעלוריני

№ 4. דער נייהפֿיר פֿרעדיגר – אודער דיא פֿאלש
האנס ווארשט – איינע הארלעקינאדע
פֿערפֿאססר ערש הארי־ציני
מוזיהן פֿאן זעלל
געפֿאלגט פֿאן דער פֿרעדיגרס בוהן אודער
דער וויטווע אונד וואזען דיהב איין דרוואוט.
יעס לעבן מיט ווע נאגן פֿאן איינע וויטווע"
מיט פֿיהלע ווייבע
פֿערפֿאססר רוהב בוהני
מוזיהן פֿאן לעוויל
№ 5. איינע פֿאָרט נאך נעהווע – אודער איך
ניין ער ניכט לאנגר האוסן – איינע פֿארעטע
אין צוויי אקטען
פֿערפֿאססר וואהגני
מוזיהן פֿאן ניאו נערכן
בעזלאוסן דורך וועהר געהט מיט באוועט
פֿערפֿאססר האובסט געהובט·ני
מוזיהן פֿאן העלל מייסטר
№ 6. דער פֿריידר – אודער איינוואוהנר דעס
סאודאוס – טראוועדיאו אין איינע אקטע
פֿערפֿאססר הערצ·ני
מוזיהן אוליוני

בעשלאססען. דורך טאנצע נאך יינער פייפע

פערפאססער · יעלוריני

ציהען סאו אירא סאו אירא

האבט איהר נון דיא פֿר היינט — איך האב דיא
אנדרי ניט ביי דיא מיר מורגן אי״ה דאלט איהר
דיא אויך זעהען

אונז׳ וועלט איהר גלאהבען דיא אלטי נאהה שרייבערס
העבען דיך דיא וואנד דויא נייך תשובה פֿאהר
געשטעלט — אונ׳ גאט וייסט אויך דיא נון ניט
רעכט ברוגז ווערן דיין — ווארום דיא זעהן
גלאהב איך אין דיא רעגענציע דאס מיר ניט
ביי דיא נוזן ווערן מחילה בעהטען — אודר וויא
ער עז אין דיין דיכטי פֿראגט האט — אונ׳
גאט וויסט — וואס פֿר איין באהסאהרדיגה
געפֿטיגה תשובה מיט ווידר דיא אלטי פֿראהטניס
דריין — נוזן ווערן

עוד איין גאטס נאהמען — איך לאך דיא אוי׳ — לאן
תיראו יפחד א.ו.ה — דאגט מיין איין נאכט ויינן
אונ׳ איך דאג אהך גוט נאכט ביי אובצווארן

ר״ס דאס איז גוהט. געשאפט — אונד עולם. עלהב וועגן
ער יזאן שרייבן ווירט בגניעט ער דאך
תשובה האפֿי איך

נל.ו ·וגו גוויס גוי״ה גוט נאכט ר״ סענדר-

גוטן - יענע

גוטן גוהט נאכט בייא אונדר

ער פרייטאג היר נאכט יול

איך גיבנדענער פרייטאג

בהוט גייט - 12 - לינע פֿ - לטעהט וואסר

ועהרט וואסר

79321-13

